

ФОРМУВАННЯ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВСЬКОЇ СТРУКТУРИ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

О. В. Потьомкіна, к.е.н., доцент
К. Е. Топчевська, студентка
Луцький національний технічний університет

На сучасному етапі будь-яка господарська діяльність тісно пов'язана із розвитком банківської системи. Саме вона забезпечує економіку необхідним обсягом фінансових ресурсів, прискорює рух капіталу, проводить розрахунки суб'єктів господарювання, здійснює кредитування економіки тощо. Проблеми банківського сектору не лише гальмують розвиток підприємництва та сприяють занепаду виробництва, а й призводять до економічного спаду у всіх сферах економіки [1]. Кредитна політика є невід'ємною частиною загальної стратегії окремого банку, тому основою фінансової та ринкової стабільності банків на ринку банківських послуг є організація процесу кредитування як фізичних, так і юридичних осіб, а також створення та провадження ефективної системи управління кредитними операціями, що реалізується в межах кредитної політики банку.

Одним із завдань, які постають перед сучасним менеджментом – є пошук найбільш оптимальних шляхів та адекватних управлінських рішень щодо підвищення якості управління кредитною діяльністю окремого банку та визначенні підходів до формування та реалізації його кредитної політики, яка була б здатна впливати на забезпечення розвитку національної економіки.

Формування кредитної політики банківської структури на сучасному етапі пропонується здійснювати, виходячи із визначення самого поняття «кредитна політика банку». Ряд науковців розглядають кредитну політику як явище макроекономічного характеру, що передбачає розробку науково-обґрунтованої концепції кредитних відносин, планування та реалізацію кредитних заходів, спрямованих на захист інтересів суспільства. У фінансовому словнику А. Г. Загороднього [2] пояснюється, що кредитна політика банку

виступає складовою економічної політики держави та передбачає систему заходів, спрямованих на провадження діяльності з кредитування національного господарства, населення для вирішення соціально-економічних проблем, задач, зміцнення грошового обороту країни.

При формуванні такої концепції необхідно визначити сферу кредитних відносин та принципи кредитування, використовувати та гармонійно поєднувати фінансові та кредитні методи, взаємопов'язувати кредитування з грошовим оборотом; здійснювати пошук оптимального співвідношення економічних та організаційних методів [2].

Прихильниками підходу, що характеризує кредитну політику, як явище мікроекономічного характеру є: Меркулова І. В. [3], Гуцал І. С. [4], Антіпова Н. А. [5], Смовженко Т. С. [6] та інші, які вбачають її як політику визначеного комерційного банку у сфері управління кредитною діяльністю.

Систематизація наукових підходів щодо сутності кредитної політики банку дозволила виокремити наступні принципові ознаки, якими варто керуватись при її формуванні. По-перше, під кредитною політикою банку пропонується розуміти сукупність організаційно-управлінських заходів, що забезпечують провадження кредитної діяльності банку, методів, принципів та інструментарію їх реалізації, а також організації кредитного процесу банку в цілому; по-друге, кредитна політика банку може бути реалізована як на макроекономічному, так і мікроекономічному рівні.

Отже, провівши дослідження, визначено, що для розробки кредитної політики банку, яка б дала можливість забезпечити фінансову стабільність банківської структури і цим самим підтримувати розвиток національної економіки необхідно: оцінити зовнішнє середовище та внутрішній потенціал банку; визначити стратегічні та тактичні цілі банку на ринку; цілі кредитної політики. Поставлені завдання потребують комплексного і поетапного аналізу, яким передбачено оцінку: фінансового стану банку, структури та якості його кредитного портфеля. Варто зауважити, що оцінці якості кредитного портфелю як ключового елемента кредитної політики, необхідно надавати особливого

значення, оскільки на її основі приймаються важливі управлінські рішення. Проте, теоретичні дослідження показали [1-6], що існуюча процедура оцінки якості кредитного портфеля окремого банку не дозволяє проводити аналіз ринкового середовища на предмет якості кредитних портфелів банків-партнерів та банків-конкурентів, що потребує удосконалення та корегування на етапі розробк, чому і присвячуються подальші дослідження.

Список використаної літератури:

1. Кучер Р. Вплив банківської системи на економіку України. – [Електронний ресурс] / Р. Кучер. – Режим доступу : <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/897>.
2. Загородній, А. Г. Фінансовий словник [Текст] / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Т. С. Смовженко. – К.: Знання, КОО, 2000. – 587 с. – ISBN 978-966-346-393-3.
3. Меркулова, И. В. Деньги, кредит, банки: учебное пособие [Текст] / И. В. Меркулова, А. Ю. Лукьянова. – М.: КНОРУС, 2010. – 352 с. – ISBN 978-5-406-01700-5.
4. Гуцал, І. С. Дієвість кредитного механізму в економіці України [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук : спец. 08.04.01 / І. С. Гуцал ; Київ. нац. екон. ун-т. – Київ, 2004. – 31 с.
5. Антіпова, Н. А. Вдосконалення ефективності кредитної політики банку як однієї з передумов конкурентоспроможності економіки [Електронний ресурс] / Н. А. Антіпова. – Режим доступу : http://library.kpi.kharkov.ua/Vestnik/2010_8/stati/Antipova.pdf. – Назва з екрану.
6. Смовженко Т. С. Кредитування і контроль: Навч. посібник [Текст] / Т. С. Смовженко, Р. Р. Коцовська, В. М. Крупський, В. С. Хім'як. – Львів: ЛБІ НБУ, 2004. – 135 с. – ISBN 978-966-484-030-6.